Herzog aloittaa keskiviikkona neuvottelut siitä, kenet hallituksen muodostamisesta pyydetään.

Eisenkot lupaa hyödyntää nopeasti Knessetin enemmistöä "lokakuun 7. päivän hallitusta vastaan"

Yashar-puolueen johtaja sanoo olevansa valmis työskentelemään minkä tahansa kansanedustajan kanssa, joka hyväksyy hänen ehtonsa sionistiselle hallitukselle, joihin kuuluvat asevelvollisuus kaikille, Israelin hyväksyminen juutalaisvaltiona ja Hamasin tunnustaminen terroristiryhmäksi.

Tekijä**Ariela Karmel**

Seuraa

ja**ToI-henkilökunta**31. lokakuuta 2026, klo 23.01

Yashar-puolueen puheenjohtaja Gadi Eisenkot puolueensa jäsenten kanssa puolueen vaalitoimistossa Tel Avivissa Israelin yleisten vaalien iltana 28. lokakuuta 2026 äänestyspaikkojen sulkemisen ja ovensuukyselyn tulosten julkistamisen jälkeen. (Avshalom Sassoni/Flash90)

Jašarin johtaja Gadi Eisenkot lupasi lauantaina käyttää nopeasti uuden Knessetin parlamentaarista enemmistöä ja julisti israelilaisten äänestäneen pääministeri Benjamin Netanjahun hallitusta vastaan viime viikon vaaleissa.

Netanjahun vastaiset puolueet voittivat 67 Knessetin 120 paikasta, mutta sionistiset Netanjahun vastaiset puolueet voittivat vain 48, ja loput 19 menivät kahdelle arabipuolueelle. Tämä vaikeutti pääministeriksi pyrkivän Eisenkotin tietä pääministerin virkaan. Myöskään Netanjahu, jonka eroava koalitio sai 53 paikkaa, ei kyennyt muodostamaan enemmistöhallitusta.

”Riippumatta siitä, miten lukuja tarkastelee, Israelin kansalaisten enemmistö, yli puolella miljoonalla äänellä, äänesti 7. lokakuuta hallitusta ja asevelvollisuuden välttelyä vastaan ja muutoksen puolesta”, Eisenkot sanoi lausunnossaan ja lupasi välittömästi edistää lainsäädäntöä, jolla perustetaan valtion tutkintakomissio 7. lokakuuta 2023 Hamasin johtamaan hyökkäykseen johtaneiden epäonnistumisten selvittämiseksi, ottaa käyttöön pakollisen asepalveluksen kaikille israelilaisille ja kumota lähtevän hallituksen säätämät kiistanalaiset oikeuslaitoksen uudistuslait.

”Älkää antako kenenkään johtaa teitä harhaan: Israelin valtiossa Knesset antaa luottamuksensa hallitukselle, ei päinvastoin”, hän korosti ja väitti vaalitulosten olevan selvät, ”vaikka jotkut pyrkivätkin kyseenalaistamaan niitä”.

Hänen kommenttinsa tulivat samaan aikaan, kun Netanjahu ja hänen liittolaisensa kyseenalaistivat tiistain vaalituloksen vedoten perusteettomiin väitteisiin ulkomaisesta sekaantumisesta menetettyään parlamentaarisen enemmistönsä.

Huhujen keskellä, joiden mukaan Netanjahu voisi aloittaa sodan Iranin kanssa pidentääkseen valta-asemaansa, Eisenkot varoitti, että kunnes uusi hallitus on vannonut virkavalansa, hän tukee sotilasoperaatioita "vain tapauksissa, joissa Israeliin kohdistuu suoria ja välittömiä uhkia, joita ei voida odottaa".

Uuden taistelukierroksen Iranin kanssa odotetaan johtavan vastatoimiin ohjustulella Israelia kohti, mikä vaikeuttaisi yrityksiä muodostaa uusi koalitio tai siirtää valta uudelle hallitukselle.

Israelin pääministeri ja Likud-puolueen puheenjohtaja Benjamin Netanyahu Likud-puolueen vaalitoimistossa Binyanei HaUmassa (Jerusalemin kansainvälinen kongressikeskus) Jerusalemissa Israelin parlamenttivaalien jälkeen 28. lokakuuta 2026 alussa. (Chaim Goldberg/Flash90)

Eisenkot toisti myös tavoitteensa muodostaa laaja "sionistinen ja valtiomiesmäinen hallitus" ja sanoi, että jokainen lainsäätäjä, joka on halukas hyväksymään hänen pitkäaikaiset ehtonsa, "on potentiaalinen kumppani". Hän korosti samalla "poikkeuksellisten ponnistelujen" tarvetta uusien vaalien ja "vielä yhden pitkittyneen poliittisen kriisin" välttämiseksi – mikä ilmeisesti viittaa mahdolliseen halukkuuteen tehdä yhteistyötä arabipuolueiden ja mahdollisten nykyisistä hallitusjäsenistä irtautuneiden kansanedustajien kanssa.

Eisenkot listasi nämä ehdot seuraavasti: Israelin tunnustaminen juutalaiseksi, demokraattiseksi, liberaaliksi ja tasa-arvoiseksi valtioksi; sitoutuminen maan itsenäisyysjulistuksessa esitettyihin arvoihin; pakollinen asepalvelus kaikille kansalaisille joko armeijassa tai siviilihallinnossa; ja Hamasin tunnustaminen terroristijärjestöksi sekä tarve tuhota sen sotilaallinen ja hallintokyky Gazan alueella.

”Ovi perustamaamme hallitukseen on avoinna jokaiselle vaaleilla valitulle virkamiehelle, joka hyväksyy nämä periaatteet”, hän sanoi.

Vaaleissa oppositio voitti 67 paikkaa koalition 53 paikan sijaan. Näistä 67 paikasta sionistiset puolueet saivat kuitenkin 48 paikkaa ja arabipuolueet eivät-sionistiset puolueet 19 paikkaa. Useimmat juutalaisten oppositiopuolueiden johtajat ovat aiemmin sanoneet, etteivät he aio tehdä yhteistyötä näiden puolueiden kanssa. Netanjahun Likud-puolue sai 27 paikkaa, kun taas Eisenkotin Yashar oli toiseksi suurin 21 paikalla, joten kummallakaan blokilla ei ollut selkeää tietä 61 paikan enemmistöön.

Eisenkotin Yashar sanoi lausunnossaan, että puolueen jäsenet saivat päivän aikana puheluita Netanjahun Likudin ministereiltä ja lainsäätäjiltä ja mainitsi niiden joukossa, joiden mukaan he väittivät yrittäneensä ottaa yhteyttä opetusministeri Yoav Kischiin ja pääministerin kanslian varaministeriin Almog Coheniin.

”Likudissa on selvästi hysteriaa”, lausunnossa sanottiin, viitaten ilmeisesti hallitsevan puolueen pyrkimyksiin painostaa Netanjahun vastaisten puolueiden jäseniä loikkaamaan ja siten kerätä riittävästi tukea enemmistölle.

Cohen kiisti väitteen nopeasti ja vakuutti lausunnossaan, ettei hän ole puhunut Yasharin jäsenten kanssa ja että väitteet olivat "valeuutisia".

Opposition kokoukset

Aiemmin B'Yachad No. 2 Yair Lapid sanoi tavanneensa Eisenkotin. Kyseessä oli heidän ensimmäinen julkisesti tunnustettu tapaamisensa viime viikon vaalien jälkeen.

Lapidin mukaan he keskustelivat vaalituloksista "ja toimien koordinoinnista yhteisen sitoumuksen pohjalta äänestäjien tahdon toteuttamiseksi".

Yisrael Beytenu -puolueen puheenjohtaja Avigdor Liberman puolueen vaalitoimistossa Tel Avivissa vaali-iltana 27. lokakuuta 2026. (Tal Gal/Flash90)

Samaan aikaan oppositiopuolueen Jisrael Beitenu -johtaja Avigdor Liberman väitti saaneensa useita pyyntöjä toimia Knessetin puhemiehenä, tarkentamatta keneltä.

”Pahantekijät eivät lepää hetkeäkään”, Liberman kirjoitti X:ssä. ”Sain melko monta kyselyä Knessetin puhemiehen viran vaatimisesta. Minulla ei ole halua tai aikomusta olla Knessetin puhemies.”

Libermanin viesti julkaistiin sen jälkeen, kun Israelin televisio raportoi perjantaina opposition suunnittelevan Likudin Knessetin puhemiehen Amir Ohanan syrjäyttämistä parlamentin vannoessa virkavalansa 10. marraskuuta.

Veteraani arabipuolueen kansanedustaja Ahmad Tibi, puolueen toinen ehdokas yhteislistan listoilla, sanoi olevansa valmis tukemaan Netanyahun vastaisia sionistisia puolueita hallituksen muodostamisessa lähtevän koalition tilalle, mutta korosti, ettei se halua olla itse osa hallitusta.

Tibin puolue sai 11 paikkaa; toinen vaaleissa mukana ollut arabipuolue, Ra'am, sai kahdeksan paikkaa. Yhdessä heillä on riittävästi paikkoja antaakseen kummallekin blokille selvän enemmistön.

Lähtevän koalition puolella Yhdistyneen Tooran juutalaisuuspuolueen ultraortodoksisen Degel Hatorah -ryhmittymän lainsäätäjät tapaavat hengelliset johtajansa, rabbi Dov Landon ja rabbi Moshe Hillel Hirschin, lauantai-iltana, heprealaisten tiedotusvälineiden mukaan.

Vaikka tapaamisen sanottiin virallisesti olevan pelkkä tapaaminen, se tapahtui sen jälkeen, kun perjantaina julkaistujen raporttien mukaan ultraortodoksisen United Torah Judaism -puolueen jäsenet harkitsevat Eisenkotin johtaman vähemmistöhallituksen tukemista liittymättä virallisesti hänen koalitioonsa.

Yhdessä toisen jäsenryhmänsä Agudath Hatorah'n kanssa UTJ-puolue voitti vaaleissa seitsemän paikkaa.

Herzogin konsultaatiot keskiviikkona

Presidentti Isaac Herzog aloittaa keskiviikkona tapaamisen puolueiden edustajien kanssa neuvottelujen aikana, joiden aikana he kertovat hänelle, mitä ehdokasta he tukevat hallituksen muodostamiseksi.

Haaretzin mukaan kokoukset pidetään presidentin virka-asunnolla Jerusalemissa ja lähetetään suorana lähetyksenä. Raportin arvion mukaan Herzogin ensimmäiseksi ehdokkaaksi nimeämä ehdokas aloittaa toimintansa jo ensi viikonloppuna tai seuraavan viikon alussa prosessin kestosta riippuen.

Presidentti Isaac Herzog ja hänen vaimonsa Michal äänestivät äänestyspaikalla Jerusalemissa vaalien aikana 27. lokakuuta 2026. (Yonatan Sindel/FLASH90)

Neuvottelut Herzogin kanssa alkavat sen jälkeen, kun keskusvaalilautakunnan puheenjohtaja korkeimman oikeuden tuomari Noam Sohlberg esittelee Herzogille virallisesti vaalien tulokset, myös keskiviikkona.

Presidenttinä Herzogilla on valta valita, kuka saa ensimmäisenä tilaisuuden muodostaa hallituksen. Sekä Netanjahu että Eisenkot ovat vannoneet yrittävänsä muodostaa seuraavan hallituksen.

Vaikka lain mukaan hänen on neuvoteltava kaikkien Knessetin puolueiden johtajien kanssa ennen päätöksentekoa, presidentit ovat historiallisesti usein valinneet suurimman ryhmittymän johtajan ensimmäiseksi, tässä tapauksessa Likud-puolueen. Tärkein kriteeri on kuitenkin se, kuka lainsäätäjä saa eniten suosituksia pääministeriksi muilta kansanedustajilta.

Kenet tahansa presidentti valitseekin, puoluejohtajalla on 28 päivää aikaa koota hallitus, ja hän voi pyytää 14 päivää lisää, jos hän sanoo tarvitsevansa lisää aikaa koalitiokokoonpanon viimeistelyyn.

Jos nämä yritykset epäonnistuisivat, Herzog voisi antaa koalition muodostamisvaltuuden toiselle ehdokkaalle, jolla olisi sitten 28 päivää aikaa muodostaa hallitus ilman mahdollista jatkoaikaa.

Ellei tämä onnistu, hallituksen muodostamiselle on viimeinen mahdollisuus: 61 ääntä sisältävä enemmistö voisi suositella presidentille vielä yhtä ehdokasta yrittämään hallituksen muodostamista. Aikaa tähän olisi enintään 14 päivää. Jos se ei onnistuisi, järjestettäisiin uudet vaalit.

Tiistain vaalit pidettiin neljä vuotta neljän vuoden jakson päättymisen jälkeen, jonka aikana Israel kävi äänestämässä viisi kertaa, eikä neljä ensimmäistä kertaa onnistunut tuottamaan vakaata hallitusta.